

A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az értékelési alapelvek

A tanulók értékelésének egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében méltányosnak, fejlesztő célúnak és személyre szabottnak kell lennie. Figyelembe kell venni a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején, sőt az iskolaválasztás előtt ismertté váljanak a tanulók és a szülők számára. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása az intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az értékelési célok

Az értékelés legfőbb célja a tanuló pedagógiai fejlesztése. További célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, az objektivitás érdekében adatokra és tényekre kell támaszkodnia. A pedagógusnak folyamatosan meg kell győződnie a tanulási folyamat hatékonyságáról, és szükség esetén újra kell terveznie.

A pedagógiai értékelés lehetőségei, területei

- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges tudása
- egyéni eredmény viszonyítása korábbi teljesítményhez
- részvétel országos méréseken
- a csoport eredményeinek viszonyítása országos értékekhez
- önértékelés, társértékelés

Az értékelés fajtái

- Diagnosztikus/helyzetfeltáró értékelés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására.
- A fejlesztő, segítő támogató értékelés célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. A fejlesztés folyamatában történik, egyéni tanulási szükségletekhez igazítva. Elsődleges az aktív tanulás közbeni értékelés.
- Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. A szummatív/lezáró/minősítő/összegző értékelés osztályzattal történik. Első évfolyam végén szöveges az összegző értékelés.

Részvétel az országos méréseken

A tanulók kötelező jelleggel részt vesznek az országos méréseken, ezeken a tanítási napokon a tanuló más tanórai foglalkozásokon való részvételre nem kötelezhető, a művészeti és a testnevelés órák kivételével.

Bemeneti mérések

A bemeneti mérésnek azt a célt szánjuk, hogy az iskolába érkező és tanulmányaikat megkezdő 1. évfolyamosok iskolakészültségi fokát megállapítsuk. Ezt a célt szolgálja a DIFER-mérés, melyet első osztályban a tanulási nehézséget mutató tanulók körében végzünk el, amely jelzi az iskolaérettség fokát, a tanulók képességeinek fejlettségi szintjét, valamint jelzésül szolgál az érkezők teljesítményszintjéről.

Az emelt óraszámú idegennyelvi csoport és a matematika nivó csoport indításakor felmérjük a kiindulási állapotot, ennek ismeretében útmutatást tudunk adni a tanulóknak a várhatóan leghatékonyabb tanulási módszerekről.

Kimeneti mérések

A mérések formái: dolgozatírás, vizsgáztatás szóban és írásban, teszt, beszámoló, feladatlap, kísérlet, önálló alkotás elkészítése. Gyakoriságát – kötelező esetekben – a pedagógiai program fogalmazza meg. A munkaközösségek éves terveikben határozzák meg a tervezett szakmai és nevelési ellenőrzéseiket, a nevelők a témaköri egységek lezárásakor győződnek meg a tanulók tudásszintjének állapotáról.

Az értékelési – ellenőrzési rendszer kötelező alkalmai az oktató-nevelő munka során

Évfolyam	Időpont	Folyamatmérés területe
1. évfolyamon	év végén	matematika, magyar
2. évfolyamon	tavasszal	a hangos olvasás mérése
3. évfolyamon	év végén	matematika, értő néma olvasás
4. évfolyamon	év végén	helyesírás, matematika
5. évfolyamon	év elején	helyesírás, szövegértés, hangos olvasás diagnosztikus mérése érdemjegy nélkül
5. évfolyamon	év végén	helyesírás, szövegértés
6. évfolyamon	év elején	helyesírás, szövegértés
6. évfolyamon	év végén	helyesírás, szövegértés
7. évfolyamon	év elején	helyesírás, szövegértés
7. évfolyamon	év végén	helyesírás, szövegértés, idegen nyelv - szövegértés
8. évfolyamon	év elején	helyesírás, szövegértés
8. évfolyamon	félévkor	vizsga: magyar nyelv, matematika, idegen nyelv: emelt óraszámú tanuló diákok

Megjegyzés: A 2022/2023. tanévben 5. 6. és 8. évfolyamon a szövegértés folyamatmérés átmenetileg felfüggesztésre kerül, mivel ezen évfolyamok az országos mérések során ezt a folyamatmérési területet teljesítik.

Az ellenőrzés, értékelés lehetséges formái

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.
- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.
- gyakorlati: munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény
- prezentáció
- gamifikáció
- órai munka
- tanulói kísérlet
- tanulmányi versenyeken nyújtott teljesítmény
- tanórán kívüli tevékenységben való részvétel

Fejlesztő értékelési lehetőségek:

- Visszajelzés, folyamatos támogatás
- A fejlődés nyomon követése
- Értékelő megbeszélés
- Tanulói önértékelés
- Társértékelés
- Csoporton belüli értékelés
- Portfólió
- Értékelőtáblázat
- Tudáspróba
- stb.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára és a folyamatos időbeosztásra.

Az értékelés módjai

- szöveges értékelés
- 5 fokozatú skálával

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, továbbá a 2. évfolyamon félévkor a szöveges minősítést kell alkalmazni: kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített a tanuló, illetve felzárkóztatásra szorul.

Az „Etika/Hit-és erkölcsstan” tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54. § (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit-és erkölcsstan” megnevezést használja.

A fentieknek megfelelően az „Etika/Hit-és erkölcsstan” tantárgy értékelése 1-8. évfolyamon szöveges értékeléssel történik. A dokumentumokba „megfelelt/ nem felelt meg” bejegyzés kerül.

Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés osztályzatra való átváltásának szabályai azokban az esetekben:

- amikor arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van,
- amikor a szülő vagy a tanuló kérésére az iskola köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni.

„Megfelelt” szöveges értékelés osztályzatnak való megfeleltetése: jeles (5)

„Nem felelt meg” szöveges értékelés osztályzatnak való megfeleltetése: elégtelen (1)

Az értékelés eljárásai és a tájékoztatás módja, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A 2. évfolyamon év végén, a 3-8. évfolyamon a pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érdemjegyekről a tanulót és a szülőt rendszeresen értesíteni kell a KRÉTA elektronikus napló felületén keresztül. Papír alapú tájékoztatás a KRÉTA rendszerből nyomtatott ellenőrzőben történik, amelyet az osztályfőnök ad kizárólag a szülő kérésére legfeljebb havonta egyszer. A szülő igényelheti a papír alapú tájékoztató füzetet is. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a szülőt értesíteni kell.

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni, nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.

- szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba, aznap amikor a tanuló felelt,
- az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:
- témazáró dolgozat (2 héten belül);
- írásbeli feladat, röpdolgozat (következő órán vagy 1 héten belül).

A félévi és év végi osztályzat: az adott félév során adott érdemjegyek átlaga adja a tanuló félévi osztályzatát.

- elégtelen 1,00-1,50
- elégséges 1,51-2,50
- közepes 2,51-3,50
- jó 3,51-4,50
- jeles 4,51-5,00

A témazáró dolgozatok százalékos ponthatárai:

- 0-29% elégtelen
- 30-49% elégséges
- 50-74% közepes
- 75-89% jó
- 90-100% jeles

A tanuló tantárgyi teljesítményeinek értékelési szempontjai

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez - emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott / fejlődött-e vagy hanyatlott az előző értékeléshez képest. Az érdemjegyek kialakítása során elsősorban a tantárgyi követelményekhez kapcsolódó tárgyi tudás vehető figyelembe, de tekintettel kell lenni a képességek és a szorgalom összefüggéseire is. Nem lehet az érdemjegyeket fegyelmezési célra alkalmazni.

Az egyes tantárgyak sajátosságait is figyelembe véve általában az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a) jeles (5): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes;
- b) jó (4): ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
- c) közepes (3): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását;
- d) elégséges (2): ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
- e) elégtelen (1): ha a tanuló a feladatait egyáltalán nem végzi el, a tanuló a helyi tanterv követelményeit egyáltalán nem teljesítette, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Kiszámíthatóság

Az érdemjegyet minden esetben a tanuló tudomására kell hozni a vonatkozó adatvédelmi eljárások betartásával. Az értékelés kiszámíthatósága érdekében a szaktanár az adott évfolyam megkezdésekor, vagy az adott tantárgy tanításának megkezdésekor az osztályban ismertesse a világosan megfogalmazott tantárgyi követelményeket, módszertani eljárásokat, érdemjegyadási és osztályozási szempontokat.

Rendszeresség

A pedagógus törekedjen a kellő számú, időben lehetőleg arányosan elosztott érdemjegy kialakítására. A tudás folyamatos értékelése céljából félévente a heti 1-2-3 óraszámú tantárgyakból minimum 3 osztályzatot, az e feletti óraszámú tantárgyak esetében a tantárgy heti óraszámának megfelelő számú osztályzatot adunk.(tört óraszám esetében a felfelé kerekítés szabálya szerint)

A tantárgyi dicséret félévkor és tanév végén 2-8. évfolyamon-saját záradék kialakításával a következő szöveggel történik: „(tantárgy neve)...tantárgyból dicséretben részesült.” Élünk a nevelőtestületi dicséret lehetőségével is, amelynek szövege a következő:” Nevelőtestületi dicséretben részesült”

Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- a feladatok kijelölésénél törekedni kell a differenciálásra (tananyag szerinti, mennyiségi és minőségi)
- a házi feladatok kiválasztásánál érvényesüljön az átgondoltság és a rendszeresség
- az otthoni felkészüléshez meghatározott feladatok a gyakorlást, készségfejlesztést szolgálják
- csak begyakorolt, az órai tananyaghoz szorosan kapcsolódó gyakorlatok jelölhetők ki házi feladatként
- a kijelölt házi feladatok mennyisége és minősége nem lépheti túl az órai anyagot
- az otthoni felkészüléshez meghatározott gyakorlatok mennyisége és minősége nem alkalmazható fegyelmezési eszközként
- hosszabb távon megoldható feladatok adására is törekedni kell
- A projekttel, témahéttel kapcsolatban otthoni feladat, adható, az egyéb házi feladatok figyelembe vételével, hogy az ne jelentsen túlzott megterhelést a tanulónak. Figyelembe kell venni az otthoni lehetőségeket pl. nem mindegyik tanulónak van még otthon internet elérési lehetősége, számítógépe.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

- a témazárók írását egy héttel a megíratás előtt a tanulók tudomására kell hozni.
- a napi tananyagból írásbeli számonkérés bármikor, bejelentés nélkül lehetséges
- a félévi és az év végi érdemjegyek megállapításánál a témazárók osztályzata az egyes részjegyeknél nagyobb hangsúlyt kapjon (150%).
- az év során írátható témazárók számát a tantárgy és a tananyag függvényében a szaktanár határozza meg a tanmenetben
- projektek, témahetek (erdei iskola) zárásakor a tanulói teljesítmények csak pozitív irányban módosíthatják a projektek, témahetek tartalmához illeszkedő tantárgy félévi, év végi osztályzatát.